

Gabriela Jeziorska, Jan Leon Łuka

Chwarzno, gm. Stara Kiszewa, woj.
gdańskie

Informator Archeologiczny : badania 16, 332-333

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ma kościoła pochodzi z roku 1846. Źródła pisane fundację tę przypisują księżniczce Damroce /Dąbrowce/, córce Świętopełka, zmarłej w 1223 r.

Korzystając z remontu części posadzki założono w kościele 2 wykopy sondażowe. W wykopie II na głębokości 70-90 cm odkryto 16 legarów podłogowych starszego kościoła oraz fragmentu muru, zapewne późniejszej ceglanej zakrystii, wzmiankowanej w XVIII-wiecznych lustracjach. Między legarami podłogi znaleziono 17 monet /stanowiących ofiary na rzecz parafii/ z czasów użytkowania kościoła. Najwcześniejsza moneta pochodzi z 2 połowy XV wieku /szeląg gdański Kazimierza Jagiellończyka/. Brak jest wspierających elementów dla datowania początków rozebranego kościoła. Nie wydaje się jednak, by można było ten fakt coinać przed wspomnianą datę, na odwrót - tę fazę kościoła byłabym skłonna uznać nawet za jeszcze późniejszą. Poniżej legarów spoczywało kilka warstw pochówków istniejącego tu niegdyś cmentarza, który zapewne otaczał inny - starszy kościół. Pośrednio można wnioskować o ewentualnych przesunięciach różnych faz budowlanych w obrębie dzisiejszego kościelnego wzgórza.

Badania powinny być kontynuowane.

CHWARZNO, gm.Stara Kiszewa
woj.gdańskie

Badania prowadziła mgr Gabriela Jeziorska. Konsultacje naukowe doc.dr hab.Jan Leon Łuka. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Trzeci i czwarty sezon badań /1980-1981 r./. Cmentarzysko wielokulturowe: kultura wielbarska, kultura łużycka z V okresu brązu.

W 1980 r. na cmentarzysku kontynuowano badania obszaru, na którym w 1979 r. odsłonięto konstrukcję dwóch rzędów kamieni. W odległości około 1 m na zachód i południowy zachód od omawianego obiektu znaleziono rozwidlające się koliście ciągi kamieni. Konstrukcja dwóch rzędów kamieni najwcześniej odsłonięta była więc miejscem styku dwóch wieńców kamiennych. Pierwszy z nich posiadał średnicę 12,6 m, zaś drugi wieńiec - 19,7 m.

Założono również wykop w południowo-wschodniej części - przypuszczalnie na skraju - cmentarzyska. Jest to prostokąt o wymiarach 11,5 x 9,5 m, położony równolegle do drogi Chwarzno-Zamek Kiszewski. Na obszarze tym znaleziono cztery groby popielnicowe, dwa miejsca palenia ognia, dwie niewielkie jamy i dwa skupiska kamieni. Na podstawie materiału ceramicznego obiekty te zaliczyć można do kultury łużyckiej z V okresu brązu.

Groby różniły się budową. W pierwszym z nich popielnica stała w jasnym piasku przykryta płytą. Tuż przy popielnicy odsłonięto ślady dwóch kołków, które być może służyły do podtrzymania płyty. W odległości około 1 m od popielnicy stały przystawki grobowe: misa i dwa czerpaki. Grób następny mieścił trzy zniszczone popielnice ustawione pośród bruku kamiennego. Trzeci grób zawierał jedną popielnicę obwarowaną pięcioma warstwami kamieni, tworzącymi kurhan, na powierzchni zniwelowany i przykryty warstwą orną. Obok kurhanu znaleziono misę oraz fragmenty innych naczyń. Ostatni grób - bardzo zniszczony, jednopopielnicowy, posiadał szczątkową obudowę kamienną dna.

Sezon badawczy 1981 - to skoncentrowanie badań na obszarze wystąpienia dwóch wieńców.

Wieniec I - mniejszy, otoczony był szeregiem kamieni tylko od południowego-zachodu. Od północy i wschodu kamienie mogły być przemieszczone lub usunięte w czasie orki. W kolisku wieńca I, w północnej jego części, na głębokości około 30 cm zlokalizowano przebadany w 1979 r. obszar pogorzelska drewnianej budowli o podstawie około 5 x 5 m. W miejscu tym, na powierzchni i w warstwie spalenizny znaleziono - oprócz kamieni - wiele dużych fragmentów polepy z odciskami konstrukcji drewnianych. Polepa służyła więc jako spoiwo i materiał uszczelniający ściany, zbudowane z okrągłych bali. Dach budowli przypuszczalnie wystający poza obręb budynku wspierał się na słupach wkopanych w jasny piasek i umocnionych gliną. Podłogę tworzyła warstwa gliny i przypuszczalnie kamieni, których przemieszczanie się w czasie orki utrudniało interpretację. Obiekt ten w 1979 r. mylnie zinterpretowano jako ustrynę.

We wschodniej części kolista zlokalizowano również dziecięcy grób popielnicowy, który złożono w jamie wypełnionej warstwą spalenizny.

Na obrzeżu wieńca znaleziono również szczękę zwierzęcą. W południowo-wschodniej części odsłonięto ślady bruku.

W wieńcu II zdjęto warstwę orną z dwóch ćwiartek. Przy odsłanianiu stwierdzono duże braki w układzie kamieni ograniczających kolisko od południowego wschodu i północnego wschodu.

JAROSŁAW
woj.przemyskie
Stanowisko - Opactwo benedyktynek

Muzeum w Jarosławiu

Badania prowadziła mgr Joanna Kociuba. Finansował WKZ w Przemyślu. Trzeci sezon badań. Osada kultury przeworskiej z późnego okresu rzymskiego; wczesne średniowiecze XII-XIII w.